

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Kaukaz – specyfika regionu**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 18-KSR-35Wsch2
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): obowiązkowy
4. Kierunek studiów: Wschodoznawstwo
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): I stopień
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnouniwersytecki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): III
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 h, Konwersatorium
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia:
Krzysztof Fedorowicz, Prof. UAM, fedorow@amu.edu.pl
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:
Celem zajęć jest zapoznanie studentów z geografią, gospodarką, demografią, historią najnowszą, specyfiką struktury społecznej i wyznaniowej, ustrojem społeczno-politycznym oraz historią kultury trzech państw południowokaukaskich (Gruzja, Armenia, Azerbejdżan), trzech państw nieuznawanych (Abchazja, Górski Karabach, Osetia Południowa) oraz kaukaskich republik wchodzących w skład Federacji Rosyjskiej (Dagestan, Czeczenia, Inguszetia, Osetia Północna, Karaczajo-Czerkiesja, Kabardo-Bałkaria, Adygea, Krasnodarski Kraj).
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują): brak
3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
KSR_1	Absolwent zna i rozumie w zaawansowanym stopniu – wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu	K_W01
KSR_2	absolwent zna i rozumie fundamentalne problemy współczesnej cywilizacji związane z gospodarką, demografią, historią najnowszą, specyfiką struktury społecznej i wyznaniowej, ustrojem społeczno-politycznym zachodzące na obszarze Kaukazu rozpoznaje różnicowanie form i historyczną zmienność zjawisk.	K_W06
KSR_3	absolwent potrafi brać udział w debacie dotyczącej Kaukazu i – przedstawiać i oceniać różne opinie i stanowiska oraz dyskutować o procesie kształtowania elit polityczno-etnicznych, uwarunkowaniach ekonomicznych regionu, czynnikach destabilizujących region.	K_U03
KSR_4	Absolwent potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o interdyscyplinarnym charakterze wschodoznawczym) w przygotowaniu prac pisemnych oraz prezentacji o charakterze naukowym i interpretacyjnym.	K_U07
KSR_5	Absolwent jest gotów do wykorzystywania rzetelnej wiedzy z zakresu historii w jej związkach ze współczesnością w jej powiązaniach z nauką o polityce, ekonomii, komunikacji i prawie, w rozwiązywaniu problemów poznawczych i praktycznych oraz zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązaniem problemu	K_K02
KSR_6	Jest gotów do pracy w strukturach samorządowych, służbie zagranicznej i organizacjach administracji publicznej odpowiedzialnych za prowadzenie polityki zagranicznej oraz w strukturach UE a także innych organizacjach międzynarodowych.	K_K06

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Kaukaz – charakterystyka regionu i temat badań naukowych. Geografia regionu. Pojęcia Kaukaz Północny (Kaukaz) i Kaukaz Południowy (Zakaukazie). Płynne granice regionu kaukaskiego. Państwa Kaukazu Południowego i podmioty Kaukazu Północnego Federacji Rosyjskiej.	KSR_1, KSR_2 KS
Kaukaz – geografia, ludność, kultura. Mozaika narodowościowo-etniczna. Grupy językowe.	KSR_1, KSR_2
Jak badać Kaukaz? Koncepcje metodologiczne w badaniach kaukaskich. Koncepcja Aleksandra Dugina – „archeomoderna”.	KSR_3
Proces kształtowania się elit polityczno-etnicznych w republikach Kaukazu Północnego FR. Specyfika reżimów politycznych republik Kaukazu Północnego FR i rola klanów w działalności elit politycznych (etnokratyzm, trybalizm).	KSR_1, KSR_2
Rosjanie w elitach politycznych Kaukazu Północnego.	KSR_1, KSR_2
Religie na Kaukazie, pozycja Cerkwi Prawosławnej.– Ormiański Kościół Apostolski, prawosławie, islam, neopogaństwo. Rola religii w życiu prywatnym i politycznym.	KSR_1, KSR_2
Uwarunkowania gospodarcze regionu.	KSR_1, KSR_2
Kaukaz w geopolityce. Interesy Rosji a interesy Turcji, Iranu, USA, Unii Europejskiej i NATO na Kaukazie Południowym.	KSR_1, KSR_2 KSR_6
Rola siły i przemocy w procesie kształtowania systemów politycznych państw Kaukazu Południowego (Armenia, Gruzja, Azerbejdżan). Grupy nacisku (tzw. nieformalne siły sprzeciwu) w procesie transformacji ustrojowej (na przykładzie Armenii).	KSR_1, KSR_2
Konflikty etniczne i destabilizacja Kaukazu, funkcjonowanie tzw. państw nieuznawanych.	KSR_3, KSR_4 KSR_5,
Górski Karabach – specyfika konfliktu, charakterystyka regionu, stan obecny.	KSR_1, KSR_2 KSR_3, KSR_4 KSR_5,
Osetia Południowa – specyfika konfliktu, charakterystyka regionu, stan obecny.	KSR_3, KSR_4 KSR_5,
Abchazja - status (państwo nieuznawane – niepodległa republika, formalnie część Gruzji), społeczeństwo, polityka, gospodarka, demografia, bieżąca sytuacja.	KSR_3, KSR_4 KSR_5,

5. Zalecana literatura:

- Fedorowicz K., *Transformacja ustrojowa w Armenii w latach 1991-2016*, Poznań 2017.
- Falkowski M., Kaliszewska I., *Matrioszka w hindżabie. Reportaże z Dagestanu i Czeczenii*, Warszawa 2010.
- Górecki W., *Planeta Kaukaz*, Wołowiec 2010.
- Górecki W., *Toast za przodków*, Wołowiec 2010.
- Górecki W., *Abchazja*, Wołowiec 2013.
- Czachor R., (red.), *Armenia i Górski Karabach procesach transformacji społecznej i politycznej*, Wrocław 2014.
- Czachor R., (red.), *Abchazja, Osetia Południowa, Górski Karabach. Geneza i funkcjonowanie systemów politycznych*, Wrocław 2014. (obie pozycje dostępne w pdf na <http://ip-r.org/wydawnictwo/armenia-i-gorski-karabach-w-procesach-transformacji-spoecznej-i-politycznej/>)
- Bodio T., (red.), *Kaukaz Północny: elity, reżimy, etnopolityka, bezpieczeństwo, Tom VIII*, Warszawa 2014.
- Bodio T., (red.), *Kaukaz Północny: elity władzy i życie polityczne, Tom IX*, Warszawa 2014.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	X
Wykład problemowy	X
Dyskusja	X
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	X
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	X
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu					
	KSR_1	KSR_2	KSR_3	KSR_4,	KSR_5	KSR_6
Egzamin pisemny						
Egzamin ustny						
Egzamin z „otwartą książką”						
Kolokwium pisemne						
Kolokwium ustne						
Test	x	x	x	x	X	x
Projekt						
Esej						
Raport						
Prezentacja multimedialna						
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)						
Portfolio						
Inne (jakie?) -						
...						

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	5
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	10
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		50
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

Przeprowadzenie testu wiedzy, w tym:

bardzo dobry (bdb; 5,0): wysoce precyzyjne formułowanie w mowie i piśmie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu, perfekcyjna wiedza z zakresu geografii, gospodarki, demografii, historii najnowszej, specyfiki struktury społecznej i wyznaniowej, ustroju społeczno-politycznego oraz kultury państw regionu kaukaskiego.

dobry plus (+db; 4,5): bardzo precyzyjne formułowanie w mowie i piśmie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu, bardzo dobra wiedza z zakresu geografii, gospodarki, demografii, historii najnowszej, specyfiki struktury społecznej i wyznaniowej, ustroju społeczno-politycznego oraz kultury państw regionu kaukaskiego.

dobry (db; 4,0): sprawne formułowanie w mowie i piśmie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu, dobra wiedza z zakresu geografii, gospodarki, demografii, historii najnowszej, specyfiki struktury społecznej i wyznaniowej, ustroju społeczno-politycznego oraz kultury państw regionu kaukaskiego.

dostateczny plus (+dst; 3,5): poprawne formułowanie w mowie i piśmie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu, zadowalająca wiedza z zakresu geografii, gospodarki, demografii, historii najnowszej, specyfiki struktury społecznej i wyznaniowej, ustroju społeczno-politycznego oraz kultury państw regionu kaukaskiego.

dostateczny (dst; 3,0): próba formułowania w mowie i piśmie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu, podstawowa wiedza z zakresu geografii, gospodarki, demografii, historii najnowszej, specyfiki struktury społecznej i wyznaniowej, ustroju społeczno-politycznego oraz kultury państw regionu kaukaskiego.

niedostateczny (ndst; 2,0): brak umiejętności formułowania w mowie i piśmie wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi, stanowiące wiedzę ogólną w zakresie wschodoznawstwa w ramach dyscypliny historia oraz wybrane zagadnienia z zakresu historii Kaukazu, brak podstawowej wiedzy z zakresu geografii, gospodarki, demografii, historii najnowszej, specyfiki struktury społecznej i wyznaniowej, ustroju społeczno-politycznego oraz kultury państw regionu kaukaskiego.